

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

donderdag 28 februari 2013

MEDITATIE

Volgen op de lijdensweg

Iemand heeft onze tekstwoorden ter overdenking genoemd: De spreuk die boven het Koninkrijk Gods staat. En zo is het ook! Want elke ware onderdaan van het Koninkrijk der hemelen zal deze spreuk bevindelijk leren. We zouden daarom ook kunnen zeggen: Het is de levensles die op de leerschool van de grote Profeet geleerd moet worden.

Laten we proberen deze woorden eens rustig te overdenken, in vergelijking met de andere evangelie-schrijvers, die deze woorden ook hebben opgetekend.

Allereerst worden we gewezen op de kruisdragers zelf: En wie. Dat betekent: wie dan ook, oud of jong, rijk of arm, begaafd of minder begaafd. De leerlingen op deze leerschool zijn zeer onderscheiden. Toch hebben ze allemaal twee dingen gemeenschappelijk: ze zijn van nature allemaal

En wie zijn kruis niet draagt en Mij navolgt, die kan Mijn discipel niet zijn.

Lukas 14:27

dood in zonden en misdaden. Ze zijn nakomelingen van Adam. Maar ze zijn ook allemaal van dood levend gemaakt. Wedergeboren door de Heilige Geest, Die hen opgeraapt heeft van de vlakke van het veld. Zo kregen ze een plaats op de leerschool. Hebben wij ook al zo'n plaats gekregen, geliefde lezer(es)?

Ze leren op die leerschool het kruis te dragen en na te volgen. Om die eerste les te leren is het nodig om zichzelf te verloochenen, zoals ook Markus 8 vers 34 ons daarop wijst. Nu is zelfverloochening voor iedereen van nature een onmogelijke zaak, omdat we in hoogmoed gevallen zijn. Maar wie op deze school mag komen, moet leren verloochenen. Vraagt u wat ze dan verloochenen moeten? De wereld gaan ze ook verloochenen. Hoort u maar in de binnenkamer zo'n leerling bidden: Vergeef mij al mijn zonden die Uwe hoogheid schonden. Maar nu moeten ze nog iets leren verloochenen: namelijk zichzelf. En dat is de moeilijkste les op deze school. Onze kanttekening legt dit zo eenvoudig uit: Zichzelf verloochenen is zijn eigen verstand, wil en genegenheden verzaken en dezelve aan Gods Woord en wil onderwerpen. O, wat is het een les van diepe vernedering om mijn eigen verstand, wat zovaak overal tussen zit, te verzaken. Mijn dwaasheid

voor God en mensen te belijden. Wat is het een voortdurende les om eigen wil te verzaken en onder Gods wil, die alleen maar heilig is en goed, te buigen. Wat is het in eigen kracht onmogelijk om eigen genegenheden te verzaken, ook mijn gevoeligheden in godsdienstig opzicht, waar een mens zo snel zijn grond van maken kan. En waartoe is dat alles nu nodig? Wel, om te leren het kruis te dragen!

Velen leggen deze tekst uit, alsof de Heere hier alleen maar zou spreken van allerlei aardse kruisen, van moeite, verdriet, rouw en zorgen. Maar dat soort kruisen hebben alle mensen, en ook Gods kinderen moeten daarin delen. Maar het kruis waar het hier allereerst over gaat is toch een ander kruis! De Heere Jezus laat ons hier het beeld zien van een misdadiger, die met zijn kruis op zijn rug geleid wordt naar de plaats van de terechtstelling. Dat kruis is een beeld van de vloek! En nu leert de Heere Zijn oprechte leerlingen allemaal dat kruis dragen. Hij brengt ze door het onderwijs van Zijn Geest terug naar de oorzaak van alle aardse kruisen: onze zonden en onze schuld. En dat wordt het zwaarste kruis van al degenen die door genade zijn opgezocht. O, dat volk zucht onder de last van hun zonden. Dat volk leert dat ze in Adam de vloek zich hebben waardig gemaakt. Zij leren op de leerschool van de Profeet dat kruis op zich te nemen, omdat Hij het hen opgelegd heeft! Hij wil hen in liefde leren, dat ze in zichzelf alleen maar vloekwaardig zijn. En dat ze in een rechte weg van die vloek verlost moeten worden. O, kruisdragers onder ons, is het uw grote levensvraag: Hoe word ik van mijn vloek verlost? Hoe kan zo'n vloekwaardige ooit met God verzoend worden? Hoe kan God ooit aan Zijn eer komen in het leven van zo één als ik ben? Wel, dan wijst de Heere in dit woord op de weg, die daaraan verbonden is.

En Mij navolgt! En om Hem na te volgen is het zo noodzakelijk om achter Hem gebracht te worden. Daar wijzen de andere evangelisten ook op: Zo wie achter Mij wil komen. Zo vaak lopen

Inhoud

- 1 Volgen op de lijdensweg
- 2 In goede orde (1)
- 3 Bijbelstudie: De Heilige Geest (5)
- 4 De Rechabieten (1):
Gezag in Bijbels licht
- 5 Het slot van 'Kort Begrip'
- 6 Verhalen van vroeger (2)
- 6 Het verbond der genade (4)
- 7 Even maar...
- 8 Boekennieuws
- 9 Kerknieuws
- 10 Berichten
- 11 Kerkdiensten

Gods kinderen voor hun Meester uit! Dan is het kruis zo zwaar. Zo vaak lopen ze bij hun Meester weg! Dan weegt het kruis soms helemaal niet meer. Maar hoe het ook zij, Hij brengt ze gedurig weer achter Hem! Die grote Herder wil dat Zijn schapen Hem volgen zullen. En daarom leidt Hij ze uit, zoals een aardse herder zijn schapen doet. Dat betekent dat Hij hen van al hun leunsels afbrengt. Soms drijft Hij hen ook uit. Dan gebruikt deze Herder soms een harde hand om hen op hun plaats te zetten. Maar het grootste wonder in de tekst is, dat Hij eerst gaat. Hij gaat voorop.

We zijn in de lijdenstijd. De tijd waarin de lijdensweg van Sions Borg en Middelaar weer overdacht mag worden. Het is immers gekomen vanuit de hemel naar de aarde om voor Zijn volk een weg te banen van de aarde naar de hemel? En om die weg te banen moest Hij de diepten in om te voldoen aan de eisen van Gods recht. Die weg zou gebaad worden door Zijn bloed. Die weg zou gaan door de diepten van de hel, door de angsten van de dood en door de werkelijkheid van het graf. Zo wilde die dierbare Borg de vloek van Zijn volk dragen, de schuld en zonden van Zijn ganse Kerk wegdragen en bovenal de deugden van Zijn Vader verheerlijken. De weg van lijden tot heerlijkheid. Die weg is Jezus als Borg gegaan. Dat betekent: in de plaats van de Zijnen, maar ook ten goede van al Zijn kinderen. Als Borg heeft Hij die weg alleen willen gaan. Niemand van de volkeren was er met Hem, toen Hij de pers alleen moest treden.

Maar, geliefde lezer(es), om nu deel te krijgen aan die grote weldaden, leidt de Heere Zijn volk op Zijn lijdensweg. Dan is de weg van de Borg dus ook de weg van de Kerk! In onze tekstwoorden bereidt Jezus Zijn discipelen voor op Zijn lijdensgang. Maar Hij bereidt hen er ook op voor hoe zij daaraan deel zullen krijgen: Mij navolgen. En weet u wat dat eenvoudig betekent? Sterven! Het zal de weg zijn, waarin de discipelen met alles van zichzelf in de dood terecht zullen komen. En zo is het nog de weg van al degenen die op Jezus' leerschool een plaatsje krijgen. Om deel te mogen krijgen aan Zijn offer, leert de Heere hen te volgen. Het is wel een weg tegen vlees en bloed. Want vlees en bloed kan het Koninkrijk Gods niet beërven. Het is een weg, waarin zij één plant met Christus moeten worden, in de gelijkmaking van Zijn dood. O, als de Heere deze weg met Zijn leerlingen inslaat,

dan komen ze er wel achter dat zij vijanden zijn van het kruis van Christus. Nee, deze weg is niet aangenaam voor het vlees. Maar wel profijtelijk voor een volk dat met haar vloek en doodvonnis onvoorwaardelijk aan Gods kant terecht mag komen. Dan wordt de lijdensgang van die dierbare Borg zo gepast en zo dierbaar. En dat voor vijanden!

De Heere mocht er nog op Zijn leerschool brengen, onder jong en oud.

Maar Hij geve ook dat er achter de grote Kruisdrager gebracht werden om deze levensles te mogen leren, met de verzuchting:

*Maak mijn voetpaden vast, o God!
Opdat ik mag gaan in Uw wegen,
Zonder te zijn voortaan genegen
Tot afwijken van Uw gebod.*
(Psalm 17:3a, ber. Datheen)

De Valk-Wekerom, ds. B.J. van Boven

1

In goede orde

Wanneer er namen van kandidaten voor de ambten worden voorgelezen, trekt deze mededeling ieders belangstelling. Welke namen komen op de lijst voor? Zijn degenen die aftredend zijn allen weer herkiesbaar? Doet zich een vacature voor of wordt er misschien naar uitbreiding uitgezien?

De vervulling van de ambten is een belangrijke zaak. Toen de Heere Jezus de twaalf discipelen afzonderde en hen apostelen noemde, was Hij tevoren een nacht over in het gebed. In Lukas 6 wordt ons dit verhaald. Zo belangrijk is de voorziening in de ambten. Wanneer de Heere Zelf er zo biddend en teer mee omging, dan moeten wij dat zeker ook doen.

Tweemaal geroepen

We moeten de roeping tot het ambt wel onderscheiden van de persoonlijke roeping tot de zaligheid. Er is verschil tussen wat we bijvoorbeeld in het laatste deel van Johannes 1 lezen en wat we in Markus 1:14-20 lezen. In Johannes 1 gaat het over de roeping tot de persoonlijke geloofskennis van Christus; in Markus 1 is er de roeping tot het ambt. Deze zaken zijn onderscheiden. Het eerste is voor ieder noodzakelijk; het tweede komt tot hen die tot ambtsdrager gesteld worden. We lezen in hetzelfde hoofdstuk van Lukas 6 dat de Heere Jezus de discipelen eerst tot Zich riep en dat Hij de twaalfen ook apostelen noemde. Treffend is wat hier gebeurt: eerst worden ze tot de Heere geroepen en dan worden ze tot apostelen gesteld, uitgezonden. De Heere zondert af en roept tot Zich. En Hij zendt uit tot

De vervulling van de ambten is een belangrijke zaak.

het ambtelijke werk in Zijn dienst. Het gaat van Hem uit; het gebeurt vanwege last en opdracht die Hij verleent. En daartoe wordt men eerst tot Hem geroepen en daarna tot het ambt. Ook zij die de Heere mogen kennen, ervaren in de roeping tot het ambt wel in het bijzonder een persoonlijke bemoeienis van de Heere. Het gaat hier over de apostelen. Dus wanneer we parallellen willen trekken naar onze tijd moeten we ten eerste aan de dienaren des Woords denken. Maar er is toch ook wel lering in voor andere ambtsdragers. En voor ons allen: de Heere Zelf werkt deze zaken. En laten we vooral ook letten op het voorafgaande gebed. Zo is steeds het gebed van de gemeente zo nodig. En natuurlijk allereerst het gebed van de Koning van de Kerk. Misschien mag ons gebed wel eens zijn of Hij voor ons, juist ook voor de ambtsdragers het gebed doen wil. Want wat is ons bidden. En wat is Zijn bidden.

Tot stichting van de gemeente

Het is zaak dat de ambten door ge-

De Geest der uitbranding

trouwe mannen vervuld mogen worden. Voor het geestelijk welzijn van de gemeente is dit van grote betekenis. Daarom moet het werk rond de vervulling van de ambten steeds biddende en in de vreze des Heeren behartigd worden.

Met betrekking tot de invulling van de ambten kunnen verschillende zaken naar voren komen. Zo is in kerkenraden jaarlijks de vraag aan de orde naar het wel of niet opnieuw beschikbaar zijn van degenen die aan de beurt van aftreden zijn. In een volgend artikel willen we hier wat breder op ingaan.

Wat is voor de gemeente goed? Dat is geen onbelangrijke vraag. Het belang van de gemeente mag en moet ons allen ter harte gaan. Het zal Gods kinderen toch zeker na aan het hart liggen.

Het is voor de gemeente van waarde wanneer er goede ambtelijke ervaring in de kerkenraad aanwezig is. Wijsheid en ondervinding zijn in de ambtelijke dienst van grote betekenis. Natuurlijk is het meest noodzakelijk de leiding en de bediening van de Geest des Heeren. Maar de Heere geeft juist leiding door middel van ambtsdragers en dan is de milde wijsheid der ervaring een goede schat.

Toch is het voor een gemeente ook goed dat er van tijd tot tijd nieuwe ambtsdragers in de kerkenraad komen. En vooral ook dat er naast ouderen, jongere mannen in de raad zitting hebben. Want de werkelijkheid van het opgroeiend gezin moet op passende manier ingebracht kunnen worden.

In de gemiddelde kerkenraad is dat ook zo. Vaak zijn er bijvoorbeeld na verloop van tien jaar toch heel wat nieuwe gezichten. Dat is op zich gezond. Het is een voorrecht wanneer de Heere dit mogelijk doet zijn. Is het wel eens tot verwondering wanneer Hij betoont in de ambten te willen voorzien, ook onder het late nageslacht?

Het is zeker niet altijd gemakkelijk tot verantwoorde kandidaatstelling te komen. Kerkenraden weten daar wel van. De apostel schrijft aan Timotheüs: betrouw de ambten toe aan getrouwe mensen. Dat weegt zwaar. Daarbij gaat het niet alleen om gaven, maar toch ook over (beginselen van) genade. De Heere moge gedenken. We begonnen ermee: het gebed is de aangewezen weg. Moge de Koning der Kerk Zelf ons biddende gedenken.
(wordt vervolgd)

Krimpen aan den IJssel, ds. P. Mulder

'Als de Heere zal afgewassen hebben den drek der dochteren Sions, en de bloedschulden van Jeruzalem zal verdreven hebben uit derzelve midden, door den Geest des oordeels en door den Geest der uitbranding.'

Jesaja 4:4

De Heere noemt hier de zonden van Sion: drek en bloedschulden. Daarmee wijst de Heere de walgelijkheid en de diepte van de zonde aan. Om die zonde uit te roeien, daar wordt van de kant van de mens geen middel tegen gevonden. De Heere Zelf zegt ervan tegen het volk Israël: 'Want al wiest gij u met salpeter en naamt u veel zeep, zo is toch uw ongerechtigheid voor Mijn aangezicht getekend, spreekt de Heere HEERE' (Jer. 2:22).

Heel duidelijk blijkt hieruit dat er bij de mens geen middel gevonden wordt tot reiniging van de zonde. Daartoe is de Geest der uitbranding nodig, Die de mens gaat reinigen van de zonde.

De naam "Geest der uitbranding" doet vanzelfsprekend denken aan vuur. Vuur verteert immers, vuur reinigt. Zoals Ezechiël eenmaal Jeruzalem moest voorstellen als een ziedende pot op het vuur. Om daarmee te laten zien hoe de Heere Jeruzalem zou reinigen. Ezechiël 24:11: 'Stel hem daarna ledig op zijn kolen, opdat hij heet worde en zijn roest verbrande, en zijn onreinheid in het midden van hem versmelte, zijn schuim verteerd worde'.

Wel heel duidelijk is het dat alleen door het reinigende en louterende vuur van Gods Geest de zonden kunnen worden uitgedelgd. En nu gebruikt de Geest der uitbranding daartoe middelen in het leven van Gods volk. Een middel daartoe is natuurlijk het Woord Gods, waarvan de HEERE zegt bij monde van Jeremia (23:29): 'Is Mijn woord niet also als een vuur?' spreekt de HEERE; en als een hamer, die een steenrots te morzel slaat?'

Maar de Geest der uitbranding gebruikt daarvoor ook wegen van druk en moeite in het leven van de Kerk. De dichter van Psalm 119 zegt ervan (vers 71): 'Het is mij goed dat ik verdrukt ben geweest, opdat ik Uw inzettingen leerde'.

Maar het meest wordt de begeerte in het hart verwekt om de zonde met wortel en tak uit te roeien waar de Geest des Heeren inleidt in het lijden en sterven van de Borg. Waar gezien wordt wat het Hem heeft gekost om de Zijnen te behouden. Daarom sprak de apostel: 'Opdat ik Hem kenne, en de kracht Zijner opstanding en de gemeenschap Zijns lijdens, Zijn dood gelijkvormig wordende' (Filipp. 3:10).

Ermelo, ds. P. Melis

De Rechabieten

Gezag in Bijbels licht

Wat wil God in het vijfde gebod?

'Dat ik mijn vader en mijn moeder, en allen die over mij gesteld zijn, alle eer, liefde en trouw bewijze, en mij hunner goede leer en straf met behoorlijke gehoorzaamheid onderwerpe, en ook met hun zwakheid en gebreken geduld hebbe, aangezien het Gode belijft, ons door hun hand te regeren.'

Er is al erg veel geschreven over het gezag. De een weet het nog beter dan de ander. Er is ook veel geschreven over het misbruik van het gezag. Ook daarover weet de een het nog beter dan de ander. In de Bijbel lezen we op diverse plaatsen over het gezag. Ook over gezagsmisbruik trouwens. Het is opvallend dat het sleutelwoord in teksten waarin het over het gezag gaat het woord "liefde" is. Liefde in de betekenis van zich wederzijds opofferen voor de ander. En als het over het misbruik van het gezag gaat, is het sleutelwoord "egoïsme", zelfbedoeling en liefdeloosheid.

Het positief gebruik van het woord "gezag" komt prachtig tot uiting in de formulering van Ursinus en Olevianus in hun verwoording van de betekenis van het vijfde gebod. Allen die over mij gesteld zijn (door de Heere) moeten we eer, liefde(!) en trouw bewijzen. Ook hier is het sleutelwoord "liefde". Allen die over ons gesteld zijn, hebben als gezagsdragers ook het goede met ons voor: hun goede leer: het Woord, de uitleg van het Woord, maar ook praktische zaken voor het dagelijks leven. Daaraan mogen wij ons voor ons eigen heil en uit liefde onderwerpen.

Niet elke gezagsdrager is daar even geschikt voor, want de zwakheden en gebreken worden ook genoemd. Maar de Heere eist geduld. Het blijven gezagsdragers. God heeft het zo bestuurd dat Hij hen wil gebruiken om ons te regeren. Dat houdt onder andere in: besturen, leiden, reguleren, corrigeren en ook straffen.

Let wel: er staat niet dat we met hun zonden (als het gaat om de uitoefening van hun gezag) geduld moeten hebben. Als gezagsdragers zich daar-

aan te buiten gaan, dan is het wederzijds respect uit liefde er niet meer. En dus ontbreekt de basis van het gezag. Dit geeft voor de gezagsdragers een grote verantwoordelijkheid.

In dit artikel geen theoretisch verhaal over het gezag, maar als voorbeeld een Bijbelse geschiedenis, ingebed in de profetieën van Jeremia: de Rechabieten uit Jeremia 35.

We ontmoeten hen in Jeruzalem (tegen hun gewoonte in), waar Jeremia met hen op Goddelijk bevel in aanraking komt. We volgen het hoofdstuk en proberen lijnen te trekken naar de tijd van nu.

Het woord van de Heere gaat tot Jeremia uit. Het is dus geen verzinsel van Jeremia om naar de Rechabieten te gaan, de Heere geeft Zelf de opdracht. We zijn in de nadagen van het rijk van Juda. Koning Jojakim regeert, als vazalkoning van Nebukadnézar, koning van Babel. De hete adem van deze wereldmacht wordt duidelijk gevoeld. Nog staat de tempel in Jeruzalem en wordt het dagelijks offer gebracht, maar lang zal het niet meer duren.

Jeremia moet de Rechabieten halen en in de tempel brengen en hun wijn te drinken geven. Een vreemde opdracht, want Jeremia wist heel goed dat de Rechabieten geen wijn mochten drinken.

Wie zijn de Rechabieten? Het zijn de nazaten van Jonadab, de zoon van Rechab. Ze komen uit het geslacht van Hobab (of Jethro), de schoonvader van Mozes. Eigenlijk zijn het dus geen Israëlieten. Toch dienen ze wel de God van Israël. In feite zijn het heidenen die de Joodse godsdienst hebben aangenomen. Ze stonden bekend als eenvoudige mensen die in tenten woonden, geen wijn dronken en apart leefden.

Hun stamvader Jonadab komt in de Bijbel voor in de geschiedenis van Jehu, die een reformatie in Israël doorvoert. Hij neemt dan Jonadab in zijn wagen mee om de reformatie door te voeren en om te laten zien dat zo'n integer man als Jonadab aan zijn

kant staat, met name in de strijd tegen de Baäl-dienst.

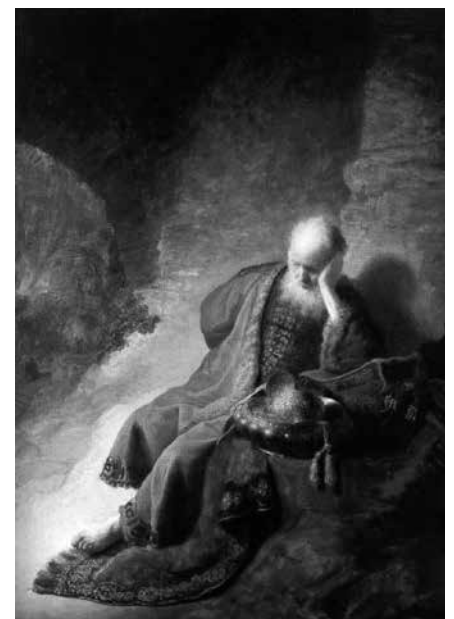
Waarschijnlijk stonden ze in Israël bekend als wat ouderwetse mensen waarvoor je wel achtung moest hebben, maar die je niet serieus behoefde te nemen. Ze waren zó streng. Dat ze nu in Jeruzalem waren, was niet volgens hun principes, maar dat kwam door de dreiging van de macht van Nebukadnézar. Op het platteland was het eenvoudig niet veilig meer. Alleen enkele vaste steden waren nog in Judeese handen.

In de verzen 3 tot en met 5 lezen we dat Jeremia de opdracht uitvoert. Hij haalt de stamoudste Jaázanja en brengt hem met zijn familie en de overige Rechabieten in de tempel. In een van de kamers zet hij hen dan (in opdracht van de Heere) wijn voor en hij gebiedt hen wijn te drinken. Dat weigeren de Rechabieten pertinent. Daarna gaan de Rechabieten uitleggen waarom ze geen wijn mogen drinken, waarom ze in tenten wonen en waarom ze geen landbouw mogen bedrijven. Het is alleen omdat hun voorvader Jonadab hen dat nadrukkelijk gezegd heeft. Verdere argumenten ter onderbouwing van deze standpunten ontbreken. Uit gehoorzaamheid(!) aan hun voorvader volgen ze zijn woorden na jaren nog steeds trouw op. Andere redenen voor hun handelwijze hebben ze niet. Trouwe gehoorzaamheid. Ze hebben het eenvoudig gedaan vanwege 'gezag'.

(wordt vervolgd)

Scherpenzeel,

H. van Grol

Jeremia

Het slot van 'Kort Begrip'

Zo langzamerhand loopt de belijdeniscatechisatie in verschillende gemeenten ten einde. De afsluiting voor de kerkenraad komt daardoor binnen kortere of wat langere tijd in zicht.

In verband met de grote waarde, die we hechten aan onze Heidelbergse Catechismus ligt het voor de hand, dat over het algemeen de samenvatting van ons troostboek, namelijk het Kort Begrip gebruikt wordt. Dit meestal aan de hand van de 'Korte Lessen', die ds. G.H. Kersten ons daarvoor heeft nagelaten. Zijn bedoeling, verwoord in zijn inleiding moge ons nog steeds helder voor ogen staan: 'de eenvoudige toelichting van de gronden der aloude leer van de gereformeerde vaders, uit de bloeitijd der nederlandse kerk ons overgeleverd, vooral in deze tijden van schier algemeen verlangen naar wat nieuws tot bewaring en opbouw Zijner gemeente'.

Zullen we het slot van dit bekende Kort Begrip juist nu samen nog eens lezen? De letterlijke tekst, die we willen aanhalen, staat achter in ons Psalmboek. *'Als degenen die zich tot de gemeente begeven willen, deze hoofdstukken in den grond bekend en beleden hebben'.* Daarmee wordt bedoeld de kennis van de voorgaande 74 vragen en antwoorden, die een uittreksel van de 129 eigenlijke catechismusvragen vormen. Daarbij mag de kerkenraad toch vragen naar grondige, verstandelijke kennis met het hoofd? In het besef dat de Heere altijd het h art vraagt. *'...zo vraagt men hen of zij ook ergens in, aangaande de leer, enige twijfel hebben, opdat men hen moge genoeg doen...'*

Hier wordt dus opgeroepen om in alle openheid de leer naar de Heilige Schrift in te prenten en te verduidelijken. Gedurende het seizoen is er hopelijk alle ruimte (geweest) om voortdurend vragen te stellen. Want dat wordt hier bedoeld. Vandaar dat er verder staat: *'Indien iemand onder hen zegt 'ja', zo zoekt men hem uit de Schrift te voldoen'.* Antwoorden geven vanuit de Heilige Schrift dus.

Juist de leer die naar de godzaligheid is, kan de toetsing met de Heilige Schrift altijd doorstaan. Daarom is de fundering in de Schriften voor de jon-

ge generatie zo van wezenlijk belang. De geloofsleer moet gekend worden. Want onkunde doet dwalen. En we zijn ambtelijk medeverantwoordelijk voor de kennis van de leer der Schriften, die we aan de volgende generatie overdragen.

"en is het dat zij allen gerust zijn, zo vraagt men, of ze ook voorgenomen hebben door Gods genade..."

Er wordt een persoonlijke vraag gesteld met betrekking tot het ernstige voornemen *'bij deze leer te blijven, de wereld te verzaken en een nieuw christelijk leven te leiden'.*

Kan *de ernst* in leer en leven klemmender aan het hart gelegd worden, dan onze ouden op deze manier doen? Mag een kerkenraad, die niet over het hart kan en mag oordelen, dan minder vragen dan deze ernst? En dat in leer en leven. Om jonge mensen zo het spoor te mogen wijzen, opdat ze door Gods wederbarende genade een levend lid van die ene heilige, algemene, christelijke Kerk mogen worden. De waarachtige bekering van zondag 33 en het ware geloof in Christus Jezus van zondag 7, wat in de vruchten uitkomt. Blijkend in alles, dus ook in praat, daad en gewaad. Niet vanuit een wettisch drijven, maar vanuit de hartelijke begeerte hen in leer en leven aan de Schrift en Gods liefdedienst te binden. Omdat de Heere in de weg van nauwgezetheid en gehoorzaamheid wil meekomen. En beslist niet in slordigheid en eigenwilligheid.

'Ten laatste vraagt men ook of zij zich aan de christelijke tucht willen onderwerpen'.

In verband met het boven beloofde wordt gevraagd naar het zich vrijwillig stellen onder de tucht van het Woord en het ambt. Opvallend hoe in de geest van liefde en samenbinding wordt afgesloten in ons Kort Begrip met: *'Hetwelk gedaan hebbende, men hen vermaant tot vrede, liefde en eendrachtigheid met alle mensen, en tot vredemaking, indien iemand van hen met zijn naaste iets uitstaande heeft'.*

Hier spreekt de praktijk der godzaligheid van onze ouden. Leer en leven was  en! De beleving van de leer voor het aangezicht des Heeren en ook in de verhouding met onze naaste. De praktijk van het dagelijks leven. De krachtige werking van de Geest van Christus werkt alleen maar 'en leert van Mij, dat ik zachtmoedig ben en nederig van hart. En gij zult rust vinden voor uw zielen. Want Mijn juk is zacht en Mijn last is licht!' Zouden we die levendmakende bediening van Gods Geest niet afsmeken ook voor onze jongeren die belijdenis gaan doen of gedaan hebben. Opdat de jonge generatie ook z  mag leven en sterven. Dat ze ook z  mag belijden in woord en in wandel. Daartoe is inderdaad m er nodig dan ja-zeggen! Levensnoodzakelijk is: het werk van de Verbondsgod, Die David Psalm 22 laat besluiten met: 'Het zaad zal Hem dienen, het zal de Heere aangeschreven worden tot in geslachten. Zij zullen aankomen en Zijn gerechtigheid verkondigen aan het volk dat geboren wordt, omdat Hij het gedaan heeft'. Dit eenzijdige Godswerk mogen blijken voor, bij en na het doen van geloofsbelijdenis. Zullen we dit slot van Kort Begrip niet vergeten bij de afsluiting van de belijdeniscatechisatie?

v. A.

De geloofsleer moet gekend worden. Want onkunde doet dwalen.

Verhalen van vroeger

Op zondagavond 10 augustus 1845 preekte Joseph Charles Philpot (1802-1869) in de Zoar Chapel in Londen. Hij begon de preek met melding te maken van een briefje dat hij 's morgens had aangetroffen. Hier volgt de inleiding van de preek.

'Vanmorgen vond ik op de tafel in de consistorie een brief waarin aan mij werd gevraagd over een bepaalde tekst te preken: 'Jezus weende'. De schrijver van die brief moet wel heel weinig weet hebben van de moeite en de onrust, die er is bij mij en bij elke verkondiger van de waarheid, als het gaat over de teksten waarover wij preken. Ik kan geen tekst nemen en erover spreken enkel en alleen door van mijn eigen inzicht uit te gaan.

Voor dat ik een tekst kan nemen om er over te preken, moet ik drie dingen hebben.

Ten eerste moet ik er iets van bevinding van hebben. Met andere woorden: ik moet er licht over hebben.

Ten tweede moet ik er een zekere mate van liefelijkheid en smaak in vinden. Ik moet persoonlijk iets weten van de bevinding die erin ligt en een zekere mate van de dauw en de zalving besefsen om erop te steunen. Met andere woorden: ik moet er leven uit ontvangen.

Ten derde moet ik er voldoende stof in vinden om een enigszins volledige en samenhangende preek te maken.

Ik kan niet hier en daar en overal haastig door de Schrift gaan en het evenmin over vage en onafhankelijke algemeenheden hebben. Voor zover de Heere mij echter wijsheid, kracht en bekwaamheid geeft, is het mijn

weg om de mening van de Geest in die gedeelten van de Schrift te ontvouwen die met een zekere aangenaamheid aan mijn ziel worden toevertrouwd. Als ik deze opmerkingen maak, is het niet mijn wens om mensen te veroordelen die op een andere manier worden geleid. Ieder heeft zijn eigen weg en zijn eigen werk: en God zal ieder zegenen naar de regel volgens welke Hij die ander leidt.

De vraag over welke tekst ik moest preken, heeft me sterk beziggehouden en was ook heel moeilijk. Ik denk dat ik vanmiddag de hele Bijbel van begin tot eind ben doorgegaan, zonder ook maar één tekst te vinden waarin ik deze drie dingen kon zien en gevoelen. Ten slotte, toen ik in de Psalmen zat te bladeren, viel mijn blik op de woorden van Psalm 9 vers 10 en 11: 'En de HEERE zal een hoog Vertrek zijn voor de verdrukte; een hoog Vertrek in tijden van benauwdheid. En die Uw Naam kennen, zullen op U vertrouwen, omdat Gij, HEERE, niet hebt verlaten degenen die U zoeken'.

Maar het moet nog blijken of God mijn ogen daarheen heeft geleid, want als Hij mijn blik daarheen heeft geleid en een zekere mate van de smaak en de liefelijkheid ervan in mijn ziel heeft gebracht, zullen de uitwerkingen en de vruchten ervan in uw geweten worden gezien en gevoeld.

De tekst bestaat uit vier korte zinnen. Moge de Heere mij in staat stellen, nu ik met deze zinnen ga beginnen, ze zo te ontvouwen, dat de dauw, de kracht en de aangenaamheid van de Heilige Geest erop mogen rusten, en Hij ze met een Goddelijke zalving zal verzegelen aan ons hart'.

zichtbare kerk zijn zij aan de oever, dicht bij de fontein en wonen in het land waar Jehova woont in Zijn heerlijkheid, en waar de gouden kandelaars zijn en waar de rivieren zijn van melk en wijn. Zij zijn de genodigden tot de genade en heerlijkheid. Voor zulken is de huwelijksstafel gedekt, zij mogen eten als zij willen'.

Dat wijst op het grote belang van de prediking. De Heere bedient het verbond der genade dus door middel van de prediking, en door de werking van de Heilige Geest. De bediening van het verbond der genade is meer dan alleen de bekendmaking van het verbond. Die genadebediening is ook de nodiging van het verbond en de aanbidding van de goederen van het verbond. Indien God echter, om Zijn verbond te realiseren in de tijd, niet meer kon dan predikers van die zeer goede boodschap uitzenden, en het verbond aanbieden, tot dat verbond nodigen, dan zou niemand in het bezit van de verbondsgoederen komen. De gevallen mens verwerpt immers de aangeboden genade. Jezus moest zeggen: 'En gij wilt tot Mij niet komen opdat gij het leven hebt'.

De gevallen mens is blind voor zijn ellende en daarom ook zo blind voor Christus en de genade. Dus, wanneer God niet meer kon doen dan aanbieden, nodigen, vermanen, opwekken, waarschuwen, dan zou dat verbond zwak zijn, wankel zijn. Maar het verbond betekent juist vastheid, zekerheid.

En daarom zeggen alle goede verbondstheologen: 'Er is méér dan alleen de bediening door de prediking'. Ze wijzen er dan op dat Christus bekleed is met volmacht en almacht om de verworven goederen aan zondaren toe te passen. Hij heeft daartoe de belofte van de Heilige Geest verworven. De uitvoering van het verbond der genade is niet gelegd in de handen van een machteloze, maar van een machtige Zaligmaker. Door de werking van de Heilige Geest draagt de prediking vrucht en worden de Zijnen tot geloof en bekering in Christus gebracht.

Dus de bediening van het verbond der genade bestaat niet alleen in de prediking, die de mens kan aannemen of verwerpen, nee, de bediening van het verbond der genade kenmerkt zich óók door de krachtige werkingen van de Heilige Geest waardoor de Heere de zondaar roept en tot bekering en geloof brengt. Want indien de werkingen van de Geest niet behoorden tot

Het verbond der genade

Vorige keer stonden we erbij stil dat de prediking meer is dan een bekendmaking. Samuël Rutherford zegt daar heel goede dingen over. Hij

zegt: 'Het is een rijke genade dat de belijders (hij bedoelt de belijders van Gods Woord) wonen in het werkhuis van de genade van God. Binnen de

de bediening van het verbond, zou niet één zondaar de goederen van dat verbond deelachtig worden.

Want hoe groot het voorrecht ook is dat wij gedoopt zijn, en onder de bediening van het Evangelie leven, toch zegt de Schrift van ons allen: 'Voorwaar, voorwaar zeg Ik u, tenzij dat iemand wederom geboren wordt, hij kan het koninkrijk Gods niet zien.' Maar God zal Zijn verbond verwezenlijken in de wereld. Want in het verbond der genade is niet alleen geloof en bekering geëist, maar wordt het ook beloofd. En daarom zei Jezus: 'Er is geschreven in de profeten: En zij

zullen allen van God geleerd zijn. Een iegelijk dan die het van de Vader gehoord en geleerd heeft, die komt tot Mij'.

Naast de prediking is er dus ook een innerlijke lering. Dan is Calvijn in zijn element. Hij noemt de Heilige Geest "de grote Leermeester", Die ons leert dat verbond in te willigen. Daar komen we nu aan toe: de inwilliging van het verbond.

Na alles wat er over het verbond der genade gezegd is, blijft dit het belangrijkste: dat wij persoonlijk deel krijgen aan dit verbond en aan de goede-

ren die er in weggelegd zijn en door Christus zijn verworven. En daarom moet dit verbond inderdaad ernstig en welmenend worden aangeboden. Maar dat verbond moet ook worden ingewilligd.

Dat is typerend voor de Nadere Reformatie. De Nadere Reformatie legt steeds de nadruk op de noodzaak van de beleving van de dingen. Het gaat om de vraag: hoe wordt die Bondsgod mijn Verbondsgod? Men ziet het verbond vooral als een persoonlijke verbintenis. Een persoonlijke relatie tussen God en de zondaar. En daarom spreken de nadere reformatoren

Even maar...

Lijdensweken

De doop in de Jordaan (Matth. 3: 13-17) markeert het begin van de openbare bediening van de Middelaar. Dat wordt bevestigd door de stem van Zijn Vader uit de hemel: 'Deze is Mijn Zoon, Mijn Geliefde, in Dewelken Ik Mijn welbehagen heb.' Een tegenwerkende Johannes de Doper ziet en hoort dit alles. De doop in de Jordaan is veelzeggend voor het ambtelijke leven van de Middelaar op aarde: Hij moest ondergaan, opdat de hemel zou opengaan. We zijn sinds de tweede rustdag in februari begonnen om stil te staan bij dit 'ondergaan'. In de prediking overdenken we nu de inhoud, de noodzaak en de vertroosting van dit lijden van Sions betalende Borg. Opdat dit ook een centrale plaats mag hebben in het hart van Gods Sion. Opdat de gehoorzaamheid van de Borg, gebleken in Zijn lijden en daden - anders gezegd Zijn gerechtigheid - in het leven van Gods kinderen die plaats zal hebben die zo noodzakelijk en troostrijk is.

In de gebeurtenis bij de Jordaan ligt een duidelijke voorzegging van Zijn leven, van Zijn lijden en einde aan het kruis. Maar ook van Zijn heerlijkheid zelfs tót en ná Zijn hemelvaart. Luistert u maar: tegen Johannes die maar blijft tegenspreken en tegenwerken, zegt Hij: Laat nu af, want aldus betaamt ons alle gerechtigheid te vervul-

len. Hij benadrukt hiermee dat Hij bereid is om geheel onder te gaan in het Jordaanwater, om daarna weer op te komen. Hij is bereid alle gerechtigheid te vervullen. Dat wil volgens kanttekening 21 zeggen: volkomen gehoorzaamheid aan de Rechter van hemel en aarde. Christus zegt: En dat geldt óns, u en Mij, Johannes. Hij bedoelt de eis van Gods recht op Johannes te leggen, opdat hij de betaling door een Ander zal nodig krijgen. Daarom zegt Hij: Dat geldt voor u, Johannes en voor Mij als Plaatsbekleder. Want er moet gerechtigheid geschieden! De Rechter moet krijgen waar Hij recht op heeft. Hij moet in Zijn recht verheerlijkt worden, zodat Zijn recht niets meer te eisen heeft. Zégt u dit wat? Of denkt u: dit geldt alleen voor Gods geofende kinderen? Let er toch op, dat in Zondag 5, aan het begin van het stuk der verlossing een zondaar, die onder God buigt en naar God verlangt, het antwoord krijgt: God wil dat aan Zijn gerechtigheid genoeg geschiede. Daarom moeten we aan deze gerechtigheid of door onszelf of door een Ander volkomen betalen. Is dat te moeilijk voor u? Is dit theorie of levenspraktijk voor u? Nogmaals, aan het begin van de verlossing is het dé grote vraag: Hoe komt het weer recht met God? Daarom kennen zulke zondaren een honger en dorst naar dé gerechtigheid. Vandaar de woorden: 'Johannes, aldus betaamt óns alle

gerechtigheid te vervullen.' Er zijn immers maar twee mogelijkheden om met God verzoend te worden: Óf door onszelf óf door een Ander. En deze bereidwillige 'Ander' staat hier op het punt om onder te gaan in het water. Dat doet Hij alleen, in uw plaats, tegenstribbelende Doper. Maar daarna lezen we ook het troostrijke: 'En zie, de hemelen werden Hém geopend...' (16m) Let op het woord *Hem*. De hemelen werden niet geopend voor de dienende Doper, maar alleen voor deze 'Heere, onze gerechtigheid'. Eigenlijk is dit een profetie van de hemelvaart. Want wanneer alle gerechtigheid vervuld is, dan heeft het recht van God niets meer te eisen, niet veroordelend en straffend. Dan is deze vervulde gerechtigheid sinds Pasen gevend en vertroostend. De hemelen moeten Hem wel ontvangen. Dat is recht en verdiend! Maar, wat een wonder, dan moeten de hemelen ook ontvangen allen die hongeren en dorsten naar Zijn borggerechtigheid. Want zij zullen verzadigd worden. Dat is een Borggerechtigheid als rechtsgrond om te leven en om te sterven. Om straks God in gerechtigheid te aanschouwen. Een blij vooruitzicht, dat streelt. Dit alles klinkt door in de lijdenspreken. Dat horen de armen van geest zo graag. U ook?

v. A.

dikwijls over Verbondsonderhandelingen tussen God en de ziel. Zij spreken over 'het verbond maken tussen God en je hart'. Het verbond dat in de prediking wordt aangeboden, moet in de weg van bekering en geloof worden ingewilligd. Bij deze inwilliging speelt enerzijds het aanbod van genade een grote rol. Anderzijds is ook de innerlijke werking van de Heilige

Geest onmisbaar. Het verbond en de verbondsgoederen worden in de prediking van het Evangelie aangeboden. De hoorders van het Evangelie worden hartelijk en dringend opgeroepen en uitgenodigd om het aangeboden verbond te aanvaarden.

(wordt vervolgd)

Moerkapelle,

ds. H. Paul

zulke diepe sporen getrokken als nu het geval is. Toch, de Heere gaat door, ook in onze tijd. Zijn trouw rust zelfs op het late nageslacht. Moge deze jubileumuitgave het zicht daarop bevorderen!

Krimpen aan den IJssel, D.J. Vogelaar

BOEKENNIEUWS

“De Kerkgeschiedenis verteld aan jong en oud” (deel 1 en 2), Joh. Vreugdenhil. Uitg. Den Hertog-Houten; ISBN 978 90 3312 274 3; 856 pag.; € 69,-.

De ‘Kerkgeschiedenis verteld aan jong en oud’ is - sinds lang - bekend binnen onze gezinnen en scholen voor basis- en voortgezet onderwijs. Alleen was de stijl inmiddels best wel verouderd en ook de uitvoering liet te wensen over. Bovendien ontbraken de laatste vijftig jaar in deze kerkgeschiedenis. Al met al redenen genoeg om te komen tot een herziene en aangepaste versie. De (recent) jubilerende uitgeverij Den Hertog - de uitgeverij bestond in 2012 honderd jaar - heeft dan ook voorzien in een behoefte met deze herziene en opgefriste uitgave, die voorzien is van zo'n 500 fraaie kleurenillustraties. Een handig leeslint completeert het geheel. Voor de invulling van de laatste vijftig jaar is onder andere gebruik gemaakt van *Het Woord gaat voort. Verhalen uit de Kerkgeschiedenis* van de heer H. van Dam. Het is een mooie uitgave geworden; in twee forse delen die m.i. in geen enkel gezin mogen ontbreken! Onze - wat verlate - felicitatie aan de vorig jaar jubilerende uitgever gaat vergezeld van onze complimenten voor deze waardevolle uitgave!

Wie als historicus de uitgave leest, kan ongetwijfeld zijn aanmerkingen hebben op dit werk van 'meester-verteller' Vreugdenhil. De auteur heeft bijvoorbeeld duidelijk romantiserend en moraliserend geschreven, de motieven van alle betrokkenen wordt niet altijd recht gedaan etc. Maar we moeten bedenken: het is ook nooit de bedoeling van de heer Vreugdenhil geweest om een wetenschappelijke bijdrage te leveren aan

de kerkhistorie! Wel is het zijn bedoeling geweest om jonge mensen te wijzen op Gods grote daden in de geschiedenis van Zijn kerk. Het doel van dit werk is dan ook vooral *godsdiensdig* en *pedagogisch* van aard. Bewegendheid met jonge mensen met een eeuwigheidsbestemming dreef de auteur.

Ik hoop dat deze nieuwe uitgave in veel gezinnen een plaats krijgt. Bijbels gezien ligt er toch de opdracht en de verplichting -- denk aan psalm 78! - om de kennis van de (kerk)geschiedenis over te dragen op het nageslacht. Deze nieuwe editie kan daarbij zeker goede diensten bewijzen. Vreugdenhil was een boeiend verteller.

Zijn Kerkgeschiedenis leent zich er ook goed voor om in gezinsverband aandacht aan de kerkgeschiedenis te schenken. Het is wellicht een goed idee - ik besef dat dit ook afhangt van de samenstelling van het gezin - om elke zondag een hoofdstuk in het gezin voor te lezen. Mijn inschatting is dat u in de meeste gevallen hooguit zo'n kwartier à twintig minuten 'kwijt' bent. Door de oudere basisschoolleerling (10 jaar en ouder) kunnen de beide delen ook heel goed zelfstandig gelezen worden: meteen een goede besteding van de zondag! Dit geldt natuurlijk ook voor de oudere kinderen, ja zelfs voor de volwassenen! Per slot van rekening wil deze Kerkgeschiedenis er een zijn 'voor jong en oud', zoals de titel aangeeft.

In de 'Inleiding' van de uitgave, die ik in bezit heb (naschrift november 1963), wordt vermeld dat er gelukkig 'nog veel mensen' naar de kerk gaan 'in bijna alle steden en in alle dorpen'. De tijd was vijftig jaar geleden kennelijk nog heel anders. De secularisatie was weliswaar al volop aan de gang, maar had nog niet

“Op leven en dood; Bostons viervoudige staat uitgelegd”; Evert Barten; uitg. Den Hertog, Houten; ISBN 978 90 331 2515 7; 161 blz.; € 19,90.

Een van onze predikanten gaf jongeren onlangs tijdens een weekdienst de raad om dagelijks een of twee bladzijden uit goede lectuur te lezen, bijvoorbeeld uit Brakel, Smytegelt of Boston. Hun boeken zijn door en door Bijbels, leerzaam en gericht op het hart. Er is gelukkig genoeg goede lectuur voorhanden. Enkele maanden geleden kwam "Op leven en dood" uit, een samenvatting van 'De viervoudige staat' van Boston in eigentijdse woorden. De schrijver, jongerenredacteur bij het Reformatorisch Dagblad, schrijft in de inleiding dat het zijn bedoeling is om de tekst van dit prachtige boek dichtbij jongeren te brengen en hen te stimuleren heel "De viervoudige staat" te lezen. De inhoud van het boek behandelt immers vragen van levensbelang. De predikanten A. Schreuder (Rijssen-Zuid) en P. den Butter (christelijk gereformeerd emeritus predikant te Middelharnis) hebben bij de herschrijving van het boek meegelezen en meege gedacht.

Wellicht dat sommigen zich afvragen of het wel nodig is om een belangrijk boek op deze manier samen te vatten en te vereenvoudigen in taal van deze tijd. Wie het origineel naast de nieuwe tekst legt, komt er al gauw achter dat de ernst van de oorspronkelijke tekst niet verloren is gegaan. 'Wat gebeurt er ondertussen aan de linkerkant van de Rechter? Daar staan de vervloekte bokken. Wat een elendige groep! Schreeuwen zullen ze, brullen, huilen en jammeren. Zij, die het nu niet leuk vinden om bij een christen op bezoek te gaan, zullen dan graag tussen diezelfde heiligen willen staan. Wil je niet geloven dat er maar weinigen zalig zullen worden? Straks zul je het zien. Volg je nu de grote groep omdat het zo handig en makkelijk is? Dan zul je er straks onderdeel van zijn. Je bent nu een christen in naam, maar als je hier tussen

staat, ben je hetzelfde als de strengste islamiet en de grootste atheïst. Denk eens even in wat het zal zijn als je naast je buren zult staan die altijd met je kerkgang hebben gespot. Wat zullen ze niet tegen je zeggen als jij ook geen echte christen blijkt te zijn? Je zult ze aanvliegen, ze zullen jou aanvliegen en tegen je tekeer gaan. Het zal een vreselijke toestand zijn. En pas op. Doe niet alsof je straks een toeschouwer bent van deze twee groepen. Je zult onderdeel zijn van een van tweeën' (blz. 133).

Herschrijven en samenvatten vragen om keuzes. Over smaak valt niet te twisten. Een zin als 'Als een kennis jaren in het buitenland is geweest en hij of zij komt terug op Schiphol...' is daar een voorbeeld van. Het brengt de oude tekst tot

leven in deze tijd op een manier die hier en daar erg eigentijds is.

Het mag echter een hele prestatie genoemd worden dat de schrijver erin is geslaagd om de tekst van "De viervoudige staat" recht te doen en deze anderszijds zo dichtbij de jongeren van deze tijd te brengen. De ernst, het evenwicht en de helderheid van "De viervoudige staat" klinken volledig in deze uitgave door. We hopen samen met de schrijver dat veel jongeren dit boek onder de zegen van de Heere mogen lezen en dat het een waardige opstap zal zijn naar nog veel meer andere goede lectuur van de 'oude schrijvers'.

Elspeet,

F.A. van Hartingsveldt

KERKNIEUWS

■ BEROEPINGSWERK

BEROEPEN

Te Clifton (New Jersey, VS) en te Sioux Center (Iowa, VS):

ds. J.B. Zippo te Grand Rapids (VS);

Te Goudswaard en te Nieuwdorp:

ds. J. Schipper te Dirksland;

Te Hoofddorp:

ds. L. Terlouw te Barendrecht;

Te Nieuwerkerk:

ds. G. van Manen te Elspeet;

Te Ouddorp: ds. C.J. Meeuse te Goes;

Te Oudemirdum:

ds. C.A. van Dieren te Rijssen-Noord;

Te Woerden:

ds. W. Visscher te Amersfoort.

BEDANKT

Voor Rock Valley (VS):

ds. J.B. Zippo te Grand Rapids (VS);

Voor Tholen: ds. G. van Manen te Elspeet.

■ DOVENDIENST TE MOERKAPELLE

Op **zaterdag 2 maart** hoopt ds. W. Harinck voor te gaan in een aangepaste kerkdienst voor doven en slechthorenden in het kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente, te Moerkapelle, Kerkstraat 14. Deze dienst begint om 15.00 uur. Horenden zijn eveneens hartelijk welkom.

■ AANGEPASTE KERKDIENTST TE WERKENDAM

Op **zaterdag 23 maart** wordt er een

aangepaste kerkdienst gehouden in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente te Werkendam, Sigmondstraat 47, voor mensen met een verstandelijke beperking. Ds. M. Karens hoopt te spreken n.a.v. Lukas 23:39-43. Aanvang: 15.00 uur. Iedereen is hartelijk welkom.

■ AMBTSDRAGERSBIJENKOMST INZAKE PERSBELEID

Het deputaatschap Kerkelijke Dienstverlening heeft zich beraden hoe het de kerkenraden van dienst kan zijn ten opzichte van het omgaan met de pers. Daarom wordt er een viertal ambtsdragersconferenties (P.S. Noord-west en Zuid zijn al geweest) gehouden. De heer P.W. Moens (V.G.S.) en de heer ir. S. de Bruijn (Erdee) zijn bereid gevonden u als kerkenraad hierover nader van advies te dienen.

Op **7 maart a.s.** belegt het deputaatschap een ambtsdragersbijeenkomst voor de P.S. Oost (ambtsdragers van een andere P.S. zijn ook welkom) in de Reformatorische Scholengemeenschap Pieter Zandt, Kamperstraatweg 1a, Kampen, aanvang 19.30 uur.

U kunt zich voor deze bijeenkomsten opgeven door u aan te melden bij het Kerkelijk Bureau, tel. (0348) 489900 of via kbgg@cbgg.nl. Wilt u bij uw aanmelding de volgende gegevens vermelden: naam, adres, tel.nr., e-mailadres.

Deputaatschap

Kerkelijke Dienstverlening

■ VERSLAG VERGADERING CLASSIS RIDDERKERK 26 JANUARI 2013

Ds. G.J. van Aalst opent als predikant van de roepende kerk te Klaaswaal de vergadering met het laten zingen van Psalm 43:2, leest Matthéüs 13:24-30 en gaat voor in gebed.

O.a. de volgende zaken worden gememoreerd:

Op 16 juli 2012 is overleden Cornelis Jan Roos in de leeftijd van 91 jaar. Van 1977-1995 heeft hij de gemeente Nieuw-Beijerland als ouderling mogen dienen.

De gemeente Ridderkerk meldt dat ouderling F.J. Wiersma 30 jaar ambtstrager mocht zijn en ouderling B. Kok 25 jaar ouderling.

De gemeente Zwijndrecht mocht op 12 september het vernieuwde kerkgebouw in gebruik nemen.

De gemeente Goudswaard mocht op 19 september haar 75-jarig bestaan gedenken.

De gemeente Puttershoek hoopt op 25 februari 2013 te gedenken dat het 50 jaar geleden is dat zij vanuit de Chr. Gereformeerde Kerken is toetreden tot de Gereformeerde Gemeenten.

Op woensdag 20 maart 2013 zal het nieuwe kerkgebouw van de gemeente Puttershoek in gebruik worden genomen.

Het moderamen wordt als volgt samengesteld:

Ds. G. Pater, preses; ds. A. Vermeij en ds. G.J. van Aalst, assessoren; ouderling N.J. Teerds, scriba; ouderling A. van der Werf; quaestor.

Ingekomen is een Jaarbericht van de Commissie van Advies van Sirjon. Ouderling Van der Werf geeft een korte toelichting. Vanuit de vergadering wordt de noodzaak van een landelijke samenwerking met Cedrah en Zorg Zeeland benadrukt. De instellingen zullen bij alle veranderingen in de zorg elkaar hard nodig hebben. Dit geldt zeker op het terrein van de identiteit.

Ook is een Jaarbericht van Cedrah ontvangen. Hieruit blijkt dat de samenwerking met Zorg Zeeland in een vergevorderd stadium is.

Er staan grote veranderingen voor de deur. Zorginstellingen behouden alleen een functie in de zware zorg. Veel meer zal moeten gebeuren vanuit familie- en vriendenkring. Mogelijk kan er een beroep gedaan worden op de kerken en dan met name op het diaconaat.

Tevens valt de groei op van kleinschalige ouderzorgthuizen, dicht bij een kerkelijke gemeente. Dat lijkt een trend in de toekomst te worden.

Ons deputaatschap DMZ is actief betrok-

ken bij deze ontwikkelingen.

Er wordt vanuit de vergadering een beroep gedaan om de samenwerking te houden binnen de smalle gereformeerde gezindte. Het zou verdrietig zijn als onze huizen zo breed werden, dat onze oudere leden zich er niet meer thuis voelen.

Er zijn verschillende documenten ontvangen, zoals de rapportage, het verslag Classicale Evangelisatie Commissie Rotterdam, de begroting en de samenstelling van de commissie. Ouderling De Vries geeft een toelichting op deze stukken. Er zijn verblijdende signalen, o.a. hieruit blijkend dat mensen met ernst het Woord onderzoeken en ervan getuigen. Het werk mag nog goede voortgang hebben. Vanuit de vergadering is er waardering voor het werk van de vele vrijwilligers en de gehele organisatie daarvan. Opgemerkt wordt dat het wel van belang is om de Woordverkondiging als hoofdzaak te blijven zien. De diaconale projecten mogen geen doel op zich worden. Het gaat primair om het Woord.

De vergadering bekrachtigt het besluit om vanuit onze classis ouderling F.J. Wiersma opnieuw voor een periode van drie jaar in de commissie af te vaardigen.

Als primi afgevaardigden predikanten naar de P.S. op 18 maart a.s. worden gekozen: ds. G.J. van Aalst, ds. B. van der Heiden, ds. G. Pater en ds. A. Vermeij. Als primi afgevaardigden ouderlingen worden gekozen: A. van Bochove, S. van Steensel, N.J. Teerds en A. van der Werf. Op een vraag over de Zonnehuisgroep in Vlaardingen wordt geantwoord dat Uitzicht als gebouw hierdoor overgenomen wordt en een geheel eigen onderdeel zal behouden.

Tot slot verzoekt de preses aan ouderling A. Mallegram van de roepende kerk te Klaaswaal de vergadering af te sluiten. Hij laat Psalm 43:5 zingen en eindigt daarna met gebed.

N.J. Teerds, scriba

koor De Nachtegaaltjes uit Meliskerke, het gemengd koor Crescendo uit Kapelle en het Fluitensemble Chasifja uit Krabbendijke. Opening door ouderling J. van Mourik.

Krabbendijke

Zangavond op **zaterdag 9 maart**, aanvang: 19.30 uur, in de kerk van de Geref. Gemeente te Krabbendijke, m.m.v. van het gelegenheidskoor uit die gemeente, Corné van der Giessen, panfluit en Martin Weststrate, orgel. Collecte t.b.v. de afbouw van de kerk van 'Grace en Truth', een gemeente van Messias-belijvende Joden in Israël. Leiding en meditatie door ds. C. Sonneveld, die ook iets zal vertellen over het doel.

Rhenen

Zangavond op **zaterdag 2 maart**, aanvang 19.30 uur, in de kerk van de Geref. Gemeente van Rhenen, m.m.v. het gemengd koor De Lofstem uit Geldermalsen en het kinderkoor Obadja uit Rhenen.

Tholen

Datheensamenzangavond op **zaterdag 9 maart**, aanvang: 19.30 uur, in de Grote Kerk te Tholen. Opening, meditatie en sluiting door ds. C. van Krimpen. Organist: Pieter Heykoop. Collecte voor Adullam, Siloah en De Schutse.

■ JAARVERGADERING VERENIGING SAMEN ALLEEN

Jaarvergadering van de vereniging Samen Alleen (voor weduwen en weduwnaars tot 60 jaar), op **zaterdag 23 maart**, in de Chr. Geref. Kerk te Bunschoten, Bikkerweg 7. Centraal thema: Gods leiding en ons lijden. Aanvang: 10.30 uur, sluiting: 16.00 uur.

Het is mogelijk om na de bijeenkomst gezamenlijk te eten. Opgave hiervoor tot **16 maart** via djwesteneng@filtnet.nl

■ CONTACTGROEPBIJENKOMSTEN

Op 2 maart wordt voor jongeren met autisme een bijeenkomst gehouden in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente te Woerden. Spreker: ds. L. Terlouw over het thema **Autisme en geloven**. Aanvang: 10.30 uur.

De contactgroep Schisis organiseert op 16 maart een bijeenkomst over het thema **Wat doet het met je?** Mevr. J. Kranendonk-Stolk zal het gesprek in goede banen leiden. Aanvang: 10.00 uur. Locatie: kerkgebouw van de Geref. Gemeente te Woerden.

Jongeren met een lichamelijke beperking zijn welkom op een (in samenwerking met Op weg met de ander) georganiseerde jongerendag op 23 maart, aan-

BERICHTEN

■ REGIO-AVOND BOND VROUWENVERENIGINGEN TE RIDDERKERK

De Bond van Vrouwenverenigingen hoopt op **donderdag 7 maart** een regio-avond te beleggen in de Bethelkerk van de Geref. Gemeente te Ridderkerk. Spreker is ds. G. Pater over "De eindtijd". Leiding: ds. A. Verschuure. Aanvang: 19.30 uur. Ook belangstellenden zijn van harte welkom.

■ VERKOPING TE KRABBENDIJKJE

Verkoping, te organiseren door de vrouwenvereniging Weest een zegen te Krabbendijke, op **woensdag 6 maart**, van 14.00-16.30 uur en van 19.00-20.00 uur, in de zaal achter de kerk van de plaatselijke Geref. Gemeente, ingang Dorpsstraat. Voor de kinderen zijn er verschillende activiteiten. De opbrengst is t.b.v. de zending.

■ ZANGAVONDEN Elspeet

Koor- en samenzangavond (met bovenstem) op **zaterdag 16 maart**, aanvang: 19.30 uur, in de Hersteld Hervormde Kerk te Elspeet, Vierhousterweg 45, m.m.v. het

gemengd koor Vox Humana, het jongerenkoor Elad en het jeugdkoor De Nachtegaaltjes uit Elspeet. Algehele leiding: ds. G. van Manen. Collecte t.b.v. zorgcentrum Oranjehof te Elspeet.

Hardinxveld-Giessendam

Psalmzangavond op **zaterdag 2 maart**, aanvang: 19.30 uur, in de kerk van de Geref. Gemeente te Hardinxveld-Giessendam, Buitendams 118. Organist: André Nieuwkoop. Spreker: ds. W.J. Karels.

Houten

Zangavond op **zaterdag 16 maart**, aanvang: 19.30 uur, in de Eskolkerk te Houten, Poldermolen 1, m.m.v. het jongerenkoor Timothy Christian school Choir uit Canada, het gemengd Eskolkoor, het jeugdkoor Hammaälôth en het Eskol jongerenorkest uit Houten.

Kapelle-Biezeling

Koor- en samenzangavond op **zaterdag 2 maart**, aanvang: 19.30 uur, te organiseren door de Bond van zangverenigingen van de Geref. Gemeenten, regio Zeeland, in de kerk van de Geref. Gemeente te Kapelle-Biezeling, m.m.v. het jeugd-

vang: 10.30 uur. Thema: **Doven horen erbij.**

De contactgroep Gedragsproblemen organiseert twee regionale avonden over het thema **Levensbrede begeleiding van mensen met autisme en/of ADHD.** Spreker is H. de Neef. Aanvang: 19.45 uur. Data en locatie: 2 april in de Eben-Haëzerkerk te Apeldoorn, Zonedauw 8 en 10 april in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente te Barendrecht.

Tijdens de contactgroepbijeenkomst van de contactgroep Down syndroom op 6 april staat centraal het thema **Gedrag, voor welke vragen stelt dat.** Sprekers zijn mev. M. Stip, echtpaar De Visser-Boogaard en dhr. A.J. van den Noord. Aanvang: 10.00 uur. Locatie: kerkgebouw van de Geref. Gemeente te Woerden.

Voor mantelzorgers van mensen met een niet-aangeboren hersenletsel wordt een bijeenkomst georganiseerd over het thema **Zorgen in balans.** Data en locaties: 9 april in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente te Apeldoorn (spreker ds. G. Beens) en op 23 april in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente te Dordrecht

(spreker W. Visser). Aanvang: 19.30 uur. Mevr. M.J. de Jonge-Brouwer zal op 11 april een inleiding houden tijdens een bijeenkomst van de contactgroep **Autisme in relatie, met als thema Seksualiteit in een autismerelatie.** Aanvang 10.00 uur. Locatie: kerkgebouw van de Geref. Gemeente te Woerden.

Op zaterdag 13 april begint om 10.30 uur een bijeenkomst voor mensen met een lichamelijke beperking, in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente van Barneveld-Zuid. Meditatie door ds. D. de Wit, Verder zal er e.e.a. verteld worden over **De vervolgde kerk.**

In het kerkgebouw van de Geref. Gemeente van Middelburg-Centrum zal op 20 april een bijeenkomst gehouden worden voor mensen met een lichamelijke beperking. Inleiding door ds. J.M.D. de Heer over **Waarom moet mij dit overkomen? - over opstand en aanvaarding.** Aanvang: 14.45 uur.

Meer informatie over deze bijeenkomsten: www.helpendehanden.nl/contactgroepbijeenkomst

tenburg; Meliskerke 9.30 en 14.30 uur ds. G.J.N. Moens; Middelburg-Zuid (in kerkgebouw Middelburg-Centrum) 11.30 en 18.30 uur ds. J.J. Tanis; Middelharnis 9.30 en 18.00 uur ds. S. Maljaars; Mijdrecht 19.00 uur ds. W. Visscher; Moerkapelle 9.30 en 18.30 uur ds. W. Harinck; Naaldwijk 19.00 uur stud. S.W. Janse; Nieuw-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. A. Vermeij; Nieuwer ter Aa 10.00 (H.A.) en 19.00 uur ds. A.J. de Waard; Nieuwe-Tonge 14.30 uur stud. H.A. van Zetten; Nijkerk 19.00 uur ds. B. Labee; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur (H.D.) ds. A. Schot; Oostburg 18.00 uur ds. R.A.M. Visser; Oostkapelle 9.30 en 15.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Oostvoorne 10.00 uur ds. A.J. Gunst en 19.00 uur ds. L. Terlouw; Opheusden 10.00 en 18.30 uur ds. G.M. de Leeuw; Opperdoes 15.30 uur ds. W. Silfhout; Oud-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. G. Pater; Ouddorp 18.30 uur ds. C. Harinck; Poederoijen 14.30 uur ds. M. Karens; Poortugaal 9.30 en 16.00 uur ds. C. Neele; Puttershoek 10.00 en 15.30 uur ds. J.W. Verweij; Rheden 10.00 en 18.00 uur ds. F. Mulder; Ridderkerk 19.00 uur ds. L. Blok; Ridderkerk-Slikkerveer 9.30 (H.A.) en 16.00 uur ds. J. Driessen; Rijssen-Noord 9.30 en 18.30 uur (H.D.) ds. C.A. van Dieren; Rijssen-Zuid 9.30 en 14.30 (aangepaste kerkdienst) en 18.30 uur ds. A. Schreuder; Rilland-Bath 14.30 uur ds. M.J. van Gelder; Rotterdam-Alexanderpolder 16.30 uur ds. H. Paul; Rotterdam-Centrum 14.30 uur ds. H. Hofman; Rotterdam-IJsselmonde 9.30 en 16.30 uur ds. J. Mijnders; Rotterdam-Zuidwijk 15.30 uur ds. W. Harinck; Scherpenisse 9.30 en 18.30 uur ds. E. Bakker; Scherpenzeel 10.00 en 18.30 uur ds. A. Verschuure; Scheveningen 18.00 uur ds. J. van Rijswijk; Sliedrecht 9.30 en 18.00 uur ds. A.T. Huijser; Soest 9.30 uur ds. A.A. Brugge en 19.00 uur ds. A. Schot; Stad aan 't Haringvliet 10.00 en 18.00 uur stud. H.A. van Zetten; Stolwijk 10.00 en 19.00 uur ds. G. Hoogerland; Terneuzen 10.00 en 15.30 uur ds. R.A.M. Visser; Terwolde - De Vecht 9.30 en 14.30 uur (H.D.) ds. K. Boeder; Tholen 10.00 en 18.30 uur ds. M.J. van Gelder; Tricht-Geldermalsen 10.00 (H.A.) en 18.30 uur ds. J.J. van Ekeveld; Uddel 10.00 en 18.30 uur ds. G. Mouw; Urk 10.00 en 17.00 uur ds. J. van Belzen; Veenendaal 9.30 en 16.30 uur (H.D.) ds. B. Labee; Vlaardingen 10.00 uur ds. H. Paul en 15.00 uur ds. W.J. Karels; Vlissingen 9.30 en 16.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Waarde 14.30 uur ds. E. Bakker; Waardenburg 10.00 en 18.30 uur ds. M. Mondria; Wageningen 15.30 uur ds. F. Mulder; Werkendam 10.00 (H.D.) en 18.00 uur ds. M. Karens; Westkapelle 18.30 uur ds. G.J.N. Moens; Westzaan 15.30 uur ds. A.J. de Waard; Woerden 10.00 uur ds. M. Golverdingen; Yerseke 9.30 (H.A.) en 14.00

KERKDIENTEN

■ ZONDAG 3 MAART 2013

Aagtekerke 9.30 (H.D.) ds. D.W. Tuinier en 19.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Aalst 16.00 uur ds. J.J. van Ekeveld; Alblasersdam 9.30 en 16.30 uur ds. B. van der Heiden; Alphen a/d Rijn 18.30 uur stud. C. van Ruitenburg; Amsterdam-Noord 18.30 uur ds. W. Silfhout; Apeldoorn 10.00 en 17.30 uur stud. J. van Laar; Barendrecht 10.00 en 16.30 uur ds. L. Terlouw; Barneveld-Centrum 9.30 en 19.00 uur ds. D. de Wit; Barneveld-Zuid 9.30 en 19.00 uur ds. G. Bredeweg; Beekbergen 10.00 uur ds. J.M. Kleppe en 19.00 uur ds. A.P. Baaijens; Bodegraven 10.00 uur ds. J.S. van der Net en 16.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Borssele 14.00 uur ds. J. IJsselsstein; Boskoop 9.30 en 16.30 uur stud. S.W. Janse; Capelle a/d IJssel-West 10.00 uur (H.A.) ds. A. Moerkerken en 15.30 uur ds. A.T. Huijser; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur ds. B.J. van Boven; Delft 19.00 uur ds. G. Clements; Den Helder 10.00 uur ds. W. Silfhout; Deventer 15.00 uur stud. J. van Laar; Dinteloord 15.00 uur ds. G. Pater; Dirksland 10.00 en 18.00 uur ds. J. Schipper; Dordrecht 10.00 en 17.00 uur ds. H. Hofman; Drachten 9.30 en 15.00 uur stud. P.D. den Haan; Elspeek 10.00 en

18.30 uur ds. G. van Manen; Emmeloord 18.15 uur (bev. ambtsdr.) ds. R. Kattenberg; Enkhuizen 9.30 en 16.00 uur (H.D.) ds. G. Heijkamp; Enschede 10.00 en 15.00 uur ds. A.P. Baaijens; Enter 18.00 uur ds. K. Boeder; Ermelo 9.30 en 18.30 uur ds. P. Melis; Genemuiden 9.30 en 15.30 uur ds. C. Hogchem; Goes 9.30 en 18.00 uur (H.D.) ds. C.J. Meeuse; Gorinchem 10.00 en 16.00 uur ds. L. Blok; Gouda 9.30 (H.D.) en 16.30 uur ds. G. Clements; 's-Gravenhage 18.00 uur zie Scheveningen; 's-Gravenpolder 9.30 en 18.00 uur ds. J. IJsselstein; 's-Gravenzande 9.30 en 15.30 uur ds. J. van Rijswijk; Groningen 15.30 uur ds. R. Kattenberg; Hardinxveld-Giessendam 9.30 en 18.00 uur ds. W.J. Karels; Hendrik-Ido-Ambacht 9.30 (H.A.) en 16.30 uur ds. M. Joosse; Herkingen 18.00 uur ds. A.J. Gunst; Hilversum 10.00 en 16.00 uur ds. W. Visscher; Hoofddorp 9.30 en 16.00 uur ds. J.M.D. de Heer; Hoogvliet 19.00 uur ds. P. Mulder; Houten 15.30 uur ds. A. Verschuure; Kampen 18.00 uur ds. J.M. Kleppe; Katwijk aan Zee 18.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds. G. Beens; Krabbendijke 9.30 en 18.00 uur (H.D.) ds. C. Sonneveld; Lisse 10.00 en 16.00 uur stud. C. van Rui-

en 18.00 uur ds. C. van Krimpen; Zoetermeer 10.00 en 18.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Zwijndrecht 19.00 uur ds. M. Joose; Zwolle 15.00 uur ds. G. van Manen.

■ DINSDAG 5 MAART 2013

Aalst 19.30 uur ds. G. Pater; Berkenwoude 19.30 uur ds. B. van der Heiden; Oosterland 19.30 uur ds. J. van Rijswijk; Sprang-Capelle 19.30 uur ds. J.W. Verweij; Urk 19.30 uur ds. J. van Belzen.

■ WOENSDAG 6 MAART 2013 BIDDAG

Aalburg 9.30 uur ds. M. Mondria, 15.00 uur en 19.30 uur ds. H. Hofman; Amsterdam-Noord 14.30 en 19.30 uur ds. B. Labee; Dirksland 10.00 en 19.00 uur ds. J. Schipper; Brakel 14.30 en 19.00 uur ds. W.J. Karels; Goudswaard 9.30 en 14.30 uur ds. A. Vermeij en 19.30 uur ds. G.J. van Aalst; Herkingen 14.30 en 19.00 uur ds. J.M.D. de Heer; Hoofddorp 10.00 en 15.30 uur ds. M. Joose; Hoogvliet 15.00 en 19.45 uur ds. L. Terlouw; Kamperland 14.30 en 19.00 uur ds. G. Hoogerland; Leerdam 10.00 uur en 19.30 uur ds. M. Karens en 15.00 uur ds. A. Verschuure; Melissant 14.30 en 19.00 uur ds. A.A. Brugge; Middelharnis 9.30 uur en 19.00 uur ds. S. Maljaars en 14.30 uur ds. W. Silfhout; Nieuwe-Tonge 14.30 uur ds. A.J. Gunst en 19.00 uur ds. G.J.N. Moens; Ooltgensplaat 14.30 en 19.00 uur ds. M. Mondria; Oostvoorne 14.30 uur ds. S. Maljaars en 19.30 uur ds. W. Silfhout; Opperdoes 15.00 en 19.00 uur ds. J. van Rijswijk; Ouddorp 14.30 en 19.00 uur ds. G.M. de Leeuw; Oudemirdum 14.00 en 19.00 uur ds. C. Hogchem; Oude-Tonge 14.30 en 19.00 uur ds. F. Mulder; Scheveningen 14.30 en 19.30 uur ds. R. Kattenberg; Soest 15.00 en 19.30 uur ds. W. Visscher; Spijkenisse 14.30 en 19.45 uur ds. P. Mulder; Stad aan 't Haringvliet 14.30 en 19.00 uur ds. J.J. van Ekeveld.

■ WOENSDAG 6 MAART 2013

Alphen a/d Rijn 19.30 uur stud. S.W. Janse; Ermelo 19.30 uur ds. P. Melis; Hilversum 19.45 uur ds. G. Pater; Hoogeveen 19.30 uur ds. A. Schreuder; Meeuwen 19.30 uur ds. G. van Manen; Mijdrecht 19.30 uur stud. H.A. van Zetten; Nijkerk 19.30 uur ds. G. Bredeweg; Nunspeet 13.30 (huw.bev.) en 19.30 uur ds. A. Schot; Rijssen-Noord 19.30 uur ds. C.A. van Dieren; Rotterdam-Centrum 19.45 uur ds. J. van Belzen; Scherpenzeel 19.30 uur ds. A. Verschuure.

■ DONDERDAG 7 MAART 2013

Boskoop 19.30 uur stud. P.D. den Haan; Breda 19.30 uur ds. H. Hofman; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 19.45 uur ds. W. Silfhout; Genemuiden 19.30 uur ds. C. Hogchem; Kootwijkerbroek 14.15 uur

(huw.bev.) ds. G. Beens; Krimpen a/d IJssel 19.45 uur ds. P. Mulder; Leiderdorp 19.30 uur ds. A. Schot; Naaldwijk 19.45 uur ds. C.J. Meeuse; Westzaan 19.30 uur ds. L. Blok.

■ VRIJDAG 8 MAART 2013

Hendrik-Ido-Ambacht 14.00 uur (huw. bev.) ds. M. Joose; Lisse 13.30 uur (huw. bev.) ds. B. Labee; Nieuw-Beijerland 14.00 uur (huw.bev.) ds. A. Vermeij; Zoetermeer 14.00 uur (huw.bev.) ds. G.W.S. Mulder.

■ EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 3 MAART 2013

Alkmaar ('t Wuiver 2a, Oudorp) 10.00 en

16.30 uur evang. G. Baan; Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 17.00 uur evang. J. Krijgsman; Emmen (Prinsesselaan 6 l) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Drunen; Leeuwarden (Achter de Hoven 2c) 9.30 en 16.00 uur evang. S. de Visser; Tilburg (Offenbachstraat 105) 10.00 en 18.30 uur evang. H.J. van den Boogaart.

Voor alle in dit nummer genoemde toekomstige data geldt:

Indien de Heere wil en wij leven.

ADVERTENTIES

Psalm 91

De kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente te Veen geeft met droefheid kennis dat de Heere op Zijn tijd heeft weggenomen haar oud-ambtsbroeder de heer

Cornelis Boogaard

op de leeftijd van 81 jaar.

Met de aan hem geschonken gaven heeft hij van maart 1985 tot maart 2007 onze gemeente in alle getrouwheid en met de liefde van zijn hart in het ambt van ouderling mogen dienen.

We wensen mevrouw Boogaard, de kinderen en de kleinzoon van harte de ondersteuning des Heeren toe in dit smartelijke verlies en Hij heilige de roepstem aan ons aller hart.

Namens de kerkenraad: A.Waaijberg, preses
J. den Bok, scriba

Veen, 18 februari 2013

Gezocht: kosthuis/kamer in Rotterdam voor onze zoon, aankomend student aan de Erasmus-universiteit (per aug/sept 2013).

Uw reacties graag naar:
aruitenberg@kliksafe.nl
Tel. 038 4222549.

Te huur z.g.a.n. starcaravan op nieuwe gedeelte van **Schoolzicht**.
Nog vrij: week 19 t/m 24, 27, 28 en vanaf 37. Tel.nr 0341-253053

Vakantie in Zeeland.

Te huur woonhuis, wk 29, 30, 31
Dichtbij kerk, en winkels.
Tel- 0113- 502280.

4 KAMERS TE HUUR in het centrum van H.I. AMBACHT vanaf € 280,- (excl. gas, water en elektra).
Tel. 06 53 55 60 42.

Fietsen in de Betuwe

en slapen in een hooiberg?
Omg. Geldermalsen. Meer info
www.dehooibergmeteren.nl
of bel 0345-520559

Beleef de troonswisseling

op Grevelande. Bij 5 dagen kamperen, 30 april gratis.
Ook deze zomer nog plaatsen vrij.
Dicht bij Zeeland en Noordzee.
www.Grevelande.nl
Lies en Beijke van der Velde.
Goeree en Overflakkee.

De Ds. G.H. Kerstenschool te Yerseke:

- is een school met 18 groepen, telt zo'n 400 leerlingen waarvan 150 in de bovenbouw.
- is gesitueerd in een prachtig schoolgebouw en staat in een rustige wijk.
- heeft haar missie voor de huidige schoolplanperiode als volgt geformuleerd:
"Werken aan MeerWaarde"
- werkt aan verschillende trajecten in het kader van schoolontwikkeling: Engels, HGW, e.a.
- participeert sinds 2012 met enkele andere Zeeuwse basisscholen in het project "News2learn" een methodiek in ontwikkeling, voor mediaopvoeding en begrijpend lezen.
- werkt binnen de federatieve vereniging Colon samen met de 24 andere Zeeuwse reformatorische basisscholen.
- is te vinden op het volgende adres: Jolstraat 1, 4401 JC, Yerseke.

Het bestuur van de Ds. G.H. Kerstenschool te Yerseke zoekt per direct een:

Enthousiaste collega voor groep 8

Bent u:

- zelfstandig en tevens teamgericht
- transparant in uw werkhouding
- geïnteresseerd in het oudere kind

Hebt u:

- visie op het onderwijs aan de hoogste groepen
- zin om in een enthousiast team aan de slag te gaan
- interesse in een volledige weektaak of een groot deel daarvan

Vindt u:

- de boodschap van Gods Woord de kern van het onderwijs
- het een uitdaging om leerlingen te leiden/begeleiden in de laatste fase van de basisschool
- het samenwerken aan MeerWaarde van belang

Behoort u:

- tot de (Oud) Gereformeerde Gemeenten (in Nederland)

Stuur dan vóór D.V. 15 maart een sollicitatiebrief (voorzien van een recent C.V.) aan de secretaris van het schoolbestuur:
Dhr. J.F. Goud, Postbus 104, 4400 AC Yerseke
U kunt uw sollicitatie ook mailen: jaccogoud@solcon.nl

Heeft u vragen, wilt u aanvullende informatie ontvangen óf wilt u een bezoek brengen aan onze school? Neem dan contact op met:
dhr. E.J. de Korte (0113-571678 of 0113-582110)
of dhr. C.J. van der Hart (0113-571678 of 0113-502905)

Ds. G.H. Kerstenschool

**Psalmzangavond met bovenstem DV zat. 6 april: Grote kerk Elburg
aanvang: 19.00 uur - toegang: vrij**

**Peter Wildeman: orgel
Ds. A. Schot: meditaties**

Te huur kamer (kost en inwoning) in **Ederveen**. Op loopafstand van station De Klomp.
Tel. 0318-574247

Kamperland te huur:
mooie vak.woning 2 tot 10 pers. in buitengebied, dichtbij Veerse meer en strand.
bezet wk: 31 t/m 34
tel: 0113-351899 / 06-20417592

(Kerk)orgel- en pianolessen voor alle niveaus.

De lessen voor kerkorgel worden gegeven op het historische orgel v.d. Westerkerk in Utrecht (op loopafstand van C.S.)
Voor info: F. van Basten, professioneel (kerk)orgel- en pianodocent, 06-18711013, fvanbasten@hotmail.nl

TE HUUR

Nieuwe paarden- ponystallen met weidegang en paddock/buitenbak. Bij voldoende deelname wordt er zaterdag lesgegeven.
Zondag: rustdag.
C.H. van Es, Parallelweg 21, 3364 AK SLIEDRECHT.
Tel. 0184-634267.

Vakantie Oostenrijk:

Te huur: luxe Chalet en Appartementen 2-9 pers., in omg. Saalbach-Hinterglemm / Zell am See, Kerkdiensten tijdens zomervakantie.
Info: 0180-322181 / 06-51166845

Auto's te huur

in Chilliwack BC, Canada.
www.CanadianHolidayRentals.ca
of 001-604-799-7607

Voor een fijne vakantie, gewoon een paar dagen er tussen uit!

Pension E. Knuivers, Ribeslaan 4 te Rhenen is een gastvrij familie-pension gelegen aan de rand van Rhenen, een stad gelegen in het bosrijke Heuvelrug en Grebbeberg bossen. Tel.: 0317-614773 bgg 06-19856085 info@knuivers.com

Te huur in Barneveld. Ons luxe gastenverblijf 2/3 pers. Nabij kerk, centrum, buitengebied, rolstoelvr. Valkseweg 8 Tel: 0342-412663.

WWW.DEFOTOKAARTENSHOP.NL

Voor de leukste fotokaarten.

Kijk snel...

Gehele opbrengst voor de Z.G.G.

Flinke korting voor verkopeningen/acties.

Th. Nunspeet

op camp. "De Hofstee".

Luxe 6 pers. stacar. v.a.g.v.:
wasm, droger, magnetron,
douche met zitbad, d+h fiets aanw.
Tel:0187-651644 of 06-23487079.

USB Stick

15.480 pag.

Bijbelverklaring OT & NT

Patrik Polus & Wels

Vóór € 39,95

Van € 49,95

<http://winkel.dioneth.nl>

digitale versie

alleen te koop via:

met bladwijzers

**orgelcentrum
NDANTE**

Uw dealer van
**Johannus
Monarke
Content
Domus**

Ruime keuze uit occasions
*In onze beide winkels is een ruim
assortiment bladmuziek aanwezig
(ook klavar)*

A. van Ostadelaan 35, Veenendaal T. 0318 - 50 50 63, E. info@andanteorgels.nl
Oranjestraat 6, Rijssen T. 0548 - 51 58 66

www.andanteorgels.nl

**GERT JAN
KREIJKES**
uitvaartverzorging

Dienstbaar in vertrouwen

Piet Heinstraat 26 0548-520159 of 06-51911174
7461 EZ Rijssen www.gertjankreijkjes.nl

TE HUUR, in een mooi fiets gebied,
waar veel herten te zien zijn.
Een mooie 4 pers stacaravan,
van alle gemakken voorzien,
op loopafstand van het kasteel
Staverden. Inl, met foto's
via e-mail jadewitte@solcon.nl
of tel.0113573937.

Te huur Elspeet
gezellig 2 pers. zomershuisje.
Al bezet: wk 22, 23, 24, 29, 31, 32.
tel.0577-491348

Alle nieuwe titels
www.derooboeken.nl

Zorg...
Respect...
Aandacht...
Geen crematies...

Walcheren, Noord- en Zuid-Beveland

Begrafenisverzorging
Poppe

Tel. 0118-616012 of 0113-342304

begrafenisverzorging
Den Hollander

Begravenissen in Den Haag, Westland, Gouda,
Rotterdam, Vlaardingen en omstreken.
Wij verzorgen alleen begravenissen.

Dag en nacht bereikbaar.

P.N. den Hollander
T. den Hollander
Tel. 010 - 4600509

www.begrafenisverzorgingdenhollander.nl

Zeeland: gezellige minicamping
Bruinisse. Ruime kampeerplaatsen
en caravanverhuur. Nieuw!!!
Luxe SAFARITENT vanaf mei te huur.
Vraag naar foto's en prijzen!!!
www.dewelblok.nl / tel 0111-482523

**LET OP: IN PRIJS VERLAAGD
TE KOOP in Elspeet,**
Uitgebouwde 2/1 kap woning,
vrijstaande stenen garage, houten
berging en carport. 5 kamers.
Op begane grond is slaapkamer
cq kantoor met separate ingang
aanwezig. Woonopp. 120 m², Perc.
Opp. 245 m². Inh. woning 380 m³.
Vraagprijs! €259.000 k.k.
Bel 0577-402 229 Voor meer info:
www.thuisopdeveluwe.nl

VAN STAVEREN
Begrafenisverzorging
Sumatrastraat 11 ~ 2405 EM Alphen aan den Rijn
Dag en nacht bereikbaar, in elke regio
(0172) 23 33 38
Wij verzorgen alleen begravenissen

SCHOONHOVEN ZILVERSTAD

JA, IK WIL...
EEN RIKKOERT RING GRATIS

SETPRIJS INCL.
DIAMANT € 1840,-
De voordeligste ring
GRATIS
U betaalt
€ 995,-*
* Prijswijzigingen voorbehouden.

Huismerk: keuze uit meer dan 200 modellen.

**UNIEKE TROUWRINGENGALERIE met meer dan
1000 ringen.**

Exclusief dealer van o.a.: Acredo, Aller, Colom,
Desiree, Martinshof, Saint Maurice.

Alle overige merken 10% KORTING: m.u.v. Acredo

HAVEN 1-13
SCHOONHOVEN
TEL (0182) 38 26 51
BURG. ROOSSTR. 22
LEKKERKERK
TEL (0180) 66 14 90
INFO@RIKKOERT.NL
WWW.RIKKOERT.NL

Van Manen
timmerbedrijf

kerkbanken
bankstofferings
kansels
doopvonts
lessenaars
collectezakken

Timmerbedrijf Van Manen B.V.
Puurveenseweg 47 | Kootwijkerbroek
t (0342) 44 29 60
www.timmerbedrijfvanmanen.nl

Tegels... als geen ander

Ook bij Kroon
TEGELOUTLET
veel keuze, vanaf
€ 3,95 / m²

Vloertegels en wandtegels
Meer dan duizend soorten
Vakkundig advies en gelegd
Vloerverwarming
Altijd scherpe prijzen

KROON
VLOEREN IN STEEN

Energieweg 8c, Meerkerk | tel. 0183-354225 | www.kroonvloereninsteen.nl

Dorst
BEGRAFENISVERZORGING

Molenpad 4
4696 BP Stavenisse
Telefoon: 0166 - 69 74 38
Mobiel : 06 -10 64 28 07
www.dorstbegraveniszorg.nl

Wij verzorgen alléén begravenissen

HARKES *Persoonlijke zorg voor uw begravenissen*
Begravenissen

Telefoon (0172) 21 21 22

Dokter Hamburgerlaan 59 - 2771 JR Boskoop

Wij verzorgen alleen begravenissen
Dag en nacht bereikbaar – overal te ontbieden

 Wincoop
veiligheidstrainingen

Trainingen voor o.a. kerken, scholen, verenigingen en andere identiteitsgebonden (zorg)instellingen
BEL OF MAIL GERUST VOOR ADVIES OF MEER INFO

Wincoop Veiligheidstrainingen B.V.
Anthonie Fokkerstraat 45 B - 3772 MP Barneveld
Telefoon (0342) 417 371 - Fax (0342) 417 286
E-mail info@wincoop-vt.nl

Bekijk ons complete aanbod op www.wincoop-vt.nl

Fides
praktijk voor hulpverlening en diagnostiek

Een vertrouwd adres voor hulp aan kinderen, jongeren en volwassenen vanuit een Bijbelse visie.

Wij bieden o.a. hulp bij:

- Opvoedingsvragen
- Relatie- of werkproblemen
- Somberheid, angst, piekeren
- Psychische klachten
- Gezinsproblemen
- Identiteits- en andere vragen

U kunt bij ons ook terecht voor psychologisch onderzoek, indicatieaanvragen en onderzoek, begeleiding en training van mensen met een verstandelijke beperking.

Bel voor informatie of aanmelding
Tel. 0342 - 41 99 77
Van Breugelplantsoen 1
3771 VM Barneveld
www.fideshulpverlening.nl

Begravenisonderneming
De Klee

Delkant 8 | 5311 CJ Gameren
Tel. 0418 - 56 21 74
www.begravenisondernemingdekloe.nl

Huize Spoorzicht
WOONZORGCENTRUM

Op zoek naar een kleinschalig reformatorisch woonzorgcentrum?

Huize Spoorzicht is een kleinschalig woonzorgcentrum in het landelijke buitengebied van Achterberg. In ons particuliere woonzorgcomplex worden ouderen in een vertrouwde, warme en huiselijke omgeving verzorgd.

Huize Spoorzicht heeft een reformatorische identiteit. We baseren ons in de zorgverlening op Gods onfeilbaar Woord en de daarop gegronde Drie Formulieren van Enigheid.

Er is nog plaats voor nieuwe bewoners!

Neem contact op, maak vrijblijvend een afspraak of vraag een brochure aan!

Cuneraweg 170-172
3911 RR Rhenen
T 0317 683 499
info@huizespoorzicht.nl
www.huizespoorzicht.nl

De Saambinder
Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur:

ds. G.J. van Aalst

Bijdragen van medewerkers en boeken ter recensie aan:

ds. G.J. van Aalst,
Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
tel. 0186-576990, fax 0186-575105
e-mail: gjvanaalst@kliksafe.nl

Redacteur: ds. C. Neele

Meditaties aan:

ds. C. Neele,
Egge 28, 3171 DE Poortugaal,
tel. 010-5017707
e-mail: c.neele@kliksafe.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk) en berichten aan:

redactie-secretaris: J.J. Verhage
Kloosplantsoen 131, 2985 SC Ridderkerk,
tel. 0180-420865, fax 0180-423583
E-mail: jj.verhage@kliksafe.nl
Aanlevertijd:

Uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór de datum van verschijning van De Saambinder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk aan:

Kerkelijk Bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: saambinder@cbgg.nl

Advertenties en familieberichten aan:

Drukkerij Verloop,
postbus 33, 2950 AA Alblasserdam
tel. 078-6912899, fax 078-6919536
e-mail: saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen **uiterlijk donderdag** vóór de week van verschijning aangeleverd te zijn. Rouwadvertenties **uiterlijk maandagmorgen 9 uur**.

Advertenties € 1,05 per mm.
Familieberichten € 0,40 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan:
Kerkelijk Bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: saambinder@cbgg.nl

Betalingen abonnementsgelden:

Postbanknr. 64327 t.n.v. De Saambinder-
abbonementen te Woerden.

Abonnementsprijzen (bij vooruitbetaling):
voor Nederland: € 12,00 per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober);
voor het buitenland:
€ 24,- per jaar + extra portiekosten.
Canada \$ 115,-; USA \$ 115,-.

Correspondentieadres

Noord-Amerika:

Mr. A.M. Berman, P.O. Box 20188,
St. Catharines, ON L2M 7W7, Canada
e-mail: purlin@sympatico.ca

De redactie aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid betreffende de inhoud van de advertenties en de (recensies van de) aangekondigde boeken.

Vakantiewensen worden vervuld met Casa Familia

CHALETS, BUNGALOWS OF KAMPEREN

Vakantiegenoegen op maat. Toplocaties in de natuur én in de eigen Casa Familia sfeer!
Wie dat ervaart, wil elk jaar weer.

In Voorhuizen of Holten/Salland

www.casafamilia.net

T 0342 - 478380

Begrafenisverzorging Tollenaar

Wij verzorgen goed georganiseerde begrafenissen met eerbied, meeleven, en... met oog voor detail.

De laatste wensen brochure "Bevel aan uw huis" is gratis verkrijgbaar.

John Tollenaar

Voltastraat 21, 4532 LG Terneuzen.

(Wij berekenen uiteraard geen km en tunnelkosten)

0115 61 25 54 of 06 18 14 80 08

www.bvtollenaar.nl

BBV

Barneveldse Begrafenis Vereniging

voor een eenvoudige, eenvoudige verzorging van begrafenissen in Barneveld en omstreken

- eigen personeel
- vervoer van en naar alle plaatsen
- dag en nacht te ontbieden
- levering van grafstenen
- laatste wilsbeschikking
- drukwerk
- opgave van lidmaatschap
- geen crematie

dhr. G. de Groot
(06) 50 21 72 55

Zr. J.H.D. Vermeulenstraat 5
3774 JW Kootwijkerbroek
(0342) 44 18 12

Huizen Adrien

Vakantiebungalows in Tsjechië

Telefoon +31 (0)345 65 10 58
info@adrien.nl • www.adrien.nl

RST
Zorgverleners

Verpleging & Verzorging

"Fijn dat ik nog thuis kan blijven wonen"

Verpleging & Verzorging door medewerkers met een reformatorische identiteit, dat is **een vertrouwd idee.**

Meer informatie? www.rstzorg.nl
of bel 0342-42 23 24.

RST Zorgverleners biedt ook **kraamzorg** en **huishoudelijke hulp**

kina
begrafenisverzorging

D.W. Schipper
010-458 31 12
Capelle a/d IJssel

J. Kooijman
0182-58 39 32
Gouda

Dag en nacht bereikbaar

WIJ VERZORGEN ALLEEN BEGRAFENISSEN

Verrassend Texel

v.a. **€ 649,-** Maandje d'r uit...

ZOEK EN BOEK VIA WWW.DEVERRASSING.NL
OF NEEM CONTACT OP MET: 0222 31 89 06

VOOR U GESELECTEERD...

Ds. E. Venema BIJ DEN KELK DES HEILS

Deel 1 bevat drie adventspreken, drie kerstpreken, een oudejaarsavondpreek en een nieuwjaarspreek.
Deel 2 bevat eveneens acht preken: vier voor de lijdenstijd, één voor goede vrijdag, en drie voor pasen.
Deel 3 bevat ook acht preken, twee voor hemelvaart, twee voor weeszonag, drie voor pinksteren en één voor de zondag na pinksteren
Geb. 145 blz., per deel **12,90**

Ds. A.H. Verhoef DE VREDE VERKONDIGD

Tien preken over Zacharia 13:1, Johannes 13:33-35, Psalm 84:4 en 5, Matthéus 10:34, 2 Korinthe 9:15, Jesaja 42:16, Openbaring 19:9, Psalm 103:10-12, Hebréeën 7:25, en 1 Petrus 6:7.
Geb. 160 blz.

Ds. G. Mouw DER ARMEN SPIJS

Acht preken waarin o.a. het kerkelijk jaar wordt gevolgd. In dit deel is tevens een vrije stof over Jesaja 64:6 opgenomen en een voorbereidingspreek over Johannes 10:9.
Geb. 168 blz.

KLASSIEKE ORGELS...

Johannus Eminent
Domus Monarke
Cantilena enz.

Ruime ervaring in zaal- en kerkorgels

Stolk
orgels

NIEUWERKERK A/D IJSEL
Vrijheidslaan 55 - tel. (0180) 31 56 52

Krabbendijke
Nederhemert Nrd.
Papendrecht

www.stolkorgels.nl

verkoopbaar bij de boekhandel

Uitgeverij Boekhandel

GK

Gebr. Koster

Nairacstraat 17, 3771 AW Barneveld
Tel. (0342) 41 69 86

KOI1309

www.gebrkoster.nl